Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

LAUSUNTO LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNALLE

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 ja 171 §:n sekä ajoneuvolain muuttamisesta HE 176/2020 vp

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry haluaa kunnioittavasti esittää lausuntonaan seuraavaa:

Muutokset ovat hyviä ja suunnaltaan oikeita ja niissä huomioidaan alan nykytilan ongelmat.

Kuljettajakokeen ja koulutuksen uudelleen arviointi, sekä erityisryhmien tarpeiden huomioiminen on hyvä asia ja se lisää kuljettajien ja matkustajien turvallisuutta. Toki koulutusta olisi voinut lisätä enemmänkin. On hyvä, että kokeen "kysymyspatteristoa" laajennetaan ja tätä kautta koetta vaikeutetaan. Tätä kautta "ulkoa opettelua" ja muuta vilppiä saadaan vähennettyä. Myös liikenteessä olevien kuljettajien ammattitaito muodostuu tulevaisuudessa paremmaksi tätä kautta. Kuitenkin kokeesta puuttuu mielestämme kaksi tärkeää elementtiä turvallisuuden kannalta ja nämä ovat paikallistuntemuksen ja kielitaidon arviointi. Nämä ovat kaksi elementtiä, joista eniten kuulee kritiikkiä asiakkaiden suunnalta nykypäivänä ja nämä tulisi saada koulutukseen lisättyä.

Pidämme yrittäjäkokeen palauttamista hyvänä asiana ja tämä osaltaan vähentää harmaata taloutta ja poistaa epäpäteviä yrittäjiä alalta. Kummastusta herättää kuitenkin se, että jos koetta ei läpäise, niin sen voisi uusia vaikka seuraavana päivänä? Tähän voisi jonkin aikarajan uusimiselle laittaa. Myöskään vilppiä ei ole sanktioitu, kuten kuljettajakokeen osalta, mikä oudoksuttaa.

Pidämme selkeänä puutteena esityksessä sitä, että erityisryhmien kuljettajakoulutusta ja koetta ei ole laitettu pakolliseksi. Tämä ei ole asiakkaan ja kuljettajan turvallisuuden ja oikeusturvan kannalta hyvä asia. Etenkin suurempien ajoneuvoluokkien osalta, kun erilaiset apuvälineet, nostimet ja kiinnitysjärjestelmät tulevat kyseeseen. Myös erityisryhmiä on monenlaisia ja kuljettajien tulisi aina tietää toimintatavat ja -tarpeet kunkin ryhmän osalta.

Koulutusten järjestäjien vaatimusten tarkentaminen ja valvonnan lisääminen on hyvä asia. On mielestämme hyvä, että koulutukselta edellytetään Liikenne- ja viestintäviraston hyväksyntä ja, että he pitävät rekisteriä sekä valvovat koulutukseen liittyviä asioita. Näin turvataan koulutuksen yhtenäinen taso kaikille.

Kyytien hinnoista ja hintojen näkyvyydestä tehdyt esitykset ovat hyviä. Hinnoittelu on nykyisellään epäselvä ja on aiheuttanut suurta turvattomuutta alalle sekä kuljettajien että matkustajien joukossa. Myös viranomaisille tulisi saada luotettava tieto kaikista kyydeistä ja maksuista. Tämä on harmaan talouden kitkemisen takia ensiarvoisen tärkeää ja luo alalle matkustajan kannalta turvallisen ympäristön palveluiden käyttämiseen enemmän jatkossa.

Velvoite liikennöintilupapapereiden pitämisestä mukana ajoneuvossa on hyvä asia. Kuljettajan tiedot on edelleenkin hyvä pitää esillä ja esitys esimerkeistä kyydin hinnanmuodostuksesta helpottaisi matkustajan päätöstä valita luotettava toimija. Taksivalaisin on syytä palauttaa käyttöön tunnistettavuuden takia ja tämä lisää myös matkustajien turvallisuutta, niin sanottujen ”pimeiden” taksien toiminta vaikeutuu.

Myös taksiliiton esitys erivärisistä rekisterikilvistä on mielestämme hyvä ja vaikuttaisi lisänä vielä tehokkaammin liikenne- ja asiakasturvallisuuteen, sekä kitkisi tehokkaammin harmaata taloutta. Mahdollisen erivärisen rekisterikilven voisi korvata helpoimmin myös oranssinvärisellä rekisterikilven kehyksellä. Kyseinen "nälkävyöhän" oli aikanaan pakollinen, mikäli ajoneuvo oli ammattikäyttöön rekisteröity.

Koti- ja matkapalveluyritysten poikkeusluvan palauttaminen lakiin taas saattaa viedä alalta työpaikkoja ja sitä tulee harkita tarkkaan. Sitä, että ajo on pelkästään osa suurempaa palvelukokonaisuutta, voi vaikea valvoa.

Helsingissä 10.2.2021

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT ry

Marko Piirainen
puheenjohtaja

Harri Pasanen
2. varapuheenjohtaja